

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

סוכה דף מו.

מתי יברך אדם ברכת שהחיינו ולישב בסוכה?

בהיתה סוכתו עומדת	בעשה סוכה, או חידש בסוכתו דבר	לסתמא דברייתא
מברך שתיהן יחד - לכשיכנס לישוב בה	כשעושה: מברך שהחיינו ¹ כשנכנס לישוב: מברך לישוב בסוכה ²	
מברך שתיהן על הכוס בקידוש		לרב אשי

האם מברכים על לולב וסוכה כל שבעה?

האם מברכים על סוכה כל פעם שנכנס		האם מברכים על לולב כל יום כשנוטלו	
מברכים	לרבי	מברכים	במקדש
רק בפעם הראשונה	לחכמים	רק ביום הראשון	בזמן הזה

מתי יברך את הברכות דלהלן על התפילין? [תוד"ה דכל].

ברכת לשמור חוקיו	ברכת להניח	
-----	בפעם הראשונה ביום שמניח	לחכמים, להו"א דרבא
-----	בכל פעם ופעם שמניח	לרבי, לאביי למנהג רבא, לרב פפי
בכל פעם שממשמש בהם	-----	לרבנן דבי רב אשי

באלו ימים מימי החג מברך על הלולב?

בשאר ששת הימים	ביום הראשון	
מברך - דמברכים גם על מצוה דרבנן	מברך	לרב יהודה אמר שמואל, ולרב
אינו מברך - דהוא מצות זקנים ³	מברך - דהוא מה"ת	לר' יהושע בן לוי, ולר' יצחק

¹ כתבו התוס' (בד"ה העושה), דאיכא תנא בירושלמי שסובר שמברך כשעושה לעצמו סוכה - "לעשות סוכה". וכשעושה לאחרים מברך "לעשות סוכה לשמו", [כן הגירסא בתוס' לפנינו. והגר"א הגיה שמברך "על עשיית סוכה"]. עוד כתבו התוס' (בד"ה העושה), שתיקנו לברך שהחיינו רק על מצוה שיש בה שמחה.

² ודקדקו התוס' (בד"ה נכנס), שלא מברך שוב שהחיינו - הגם שמה שבירך שהחיינו היה בחול קודם החג. אלא שקשה דלמה לא יברך שהחיינו שוב מחמת יו"ט כמו שבמברך בכל הימים טובים. ותירצו, דכיון שהברכה היתה על הסוכה הבאה מחמת החג, הרי שהוא כבר בירך על החג ואפשר לברך זאת גם בחול.

³ היינו רבן יוחנן בן זכאי וסייעתו שתיקנו משחרב בית המקדש ליטול את הלולב במדינה כל שבעה. וס"ל לריב"ל ולר' יצחק שלא מברכים על מצות דרבנן.

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

סוכה דף מו:

האם אתרוג מותר באכילה בימים דלהלן אחר שיצא בו?

תשיעי ספק שמיני	שמיני ספק שביעי	בשמיני	בשביעי	
מותר	-----	מותר ³	אסור ²	לר' יוחנן לר' זירא ¹ , לרב אסי
מותר	מותר	מותר	מותר ⁴	לריש לקיש, לרב
-----	אסור	אסור ⁵	אסור	ללוי ולאבוה דשמואל למסקנא
מותר	אסור ⁷	מותר	אסור ⁶	לאבבי, לרב שישא
מותר	מותר	מותר	אסור	למרימר, למנהג בסורא,

¹ וכן היתה ההו"א של אבוה דשמואל עד שקם בשיטתו של לוי. עוד הוסיף ר' זירא לומר, שאפי' אתרוג שנפסל אסור לאוכלו.

² והגם שכבר יצא ידי חובתו היום, בכל אופן ס"ל לר' יוחנן שלכל היום הוקצה האתרוג, וכיון שכן נאסר לכל יום השביעי.

³ אכן לגבי סוכה ס"ל לר' יוחנן (ובריטבי"א מבואר שגם ר"ל מודה בזה) שגם בשמיני אסורה. וביארה הגמ' הטעם ששונה סוכה מאתרוג, משום שאתרוג אינו ראוי לבין השמשות (דכבר יצא בו ידי חובה מהבוקר), משא"כ הסוכה שכל זמן שהוא רוצה לאכול צריך לאכול בסוכה, ולכך אף אם אכל כבר היום מ"מ עדיין הדרך לאכול עוד, וגם בבין השמשות שבין שביעי לשמיני צריך הוא לאכול בסוכה, ומגו דאתקצאי בביה"ש אתקצאי לכולי יומא.

⁴ ס"ל שהאתרוג הוקצה רק למצותו, וכיון שיצא ידי חובה - אינו מוקצה יותר ומותר.

⁵ ס"ל שבשביעי נאסר לכל היום, וכיון שנאסר בשביעי כולו - הרי שאסור הוא גם בבין השמשות של בין השביעי לשמיני, ומגו דאתקצאי לביה"ש של שמיני אתקצאי לכוליה יומא. אכן התוס' (בד"ה שמיני) פירשו בדעת לוי, שהטעם הוא משום גזירה אטו סוכה.

⁶ פירש הריטבי"א שאבבי ומרימר ס"ל כר' יוחנן ונחלקו לפי שיטתו, יעו"ש באורך.

⁷ פירש הריטבי"א, דאין סברתם משום מגו דאתקצאי בביה"ש אתקצאי לכולי יומא, אלא הטעם הוא דהגם שלא נוטלים ד' מינים ביום הזה גם בחו"ל, מ"מ כיון שלענין כמה דברים כן נוהג בו כסוכות וכדלקמן, לכן אסרו גם את האתרוג כדי שלא יבואו להקל ביום זה.